

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Strah in trepet.

Vlada je izdelala zakonski načrt o pobijanju korupcije ter sestavila obtožnico proti nekaterim prejšnjim ministrom in prvokom radikalne stranke, ki so na debelo goljufali v stomilijonsko škodo državne blagajne. Ta obtožnica z vsem umazanin in tatinskim gradivom bo predložena narodni skupščini. Prišli bodo na dan velikanski škandal, kako so državo okradli za stotine milijonov.

Pašičevci prvotno stvari niso vzeli tako zares, češ veliko grmenja — malo dežja. Toda stvar postaja vsak dan resnejša in vlada se vsak dan bolj odločno kaže, da je treba z roparskimi napadi na državno blagajno enkrat za vselej napraviti konec.

Sedaj je pa vsem, kar za Pašičem leze in gre, zlezal strah in trepet v možgane in noge. Zdaj gre pa zares: če se odkrije, kaj so počenjali razni radikalni in liberalni gospodje z denarjem davkoplačevalcev, potem bo ne samo ječa, temveč — in to je glavno — za vedno bodo proč tisti časi, ko si lahko milijonsko obogatil pri državnih zakladnicah; radikalna in liberalna stranka pa bosta za dolgo časa nosili na sebi žig tatvine in ropa.

Zato je treba vlado na vsak način vreči. Nobeno sredstvo ne sme biti pregrdo in prekruto.

In začela se je borba. Pašičevci in Pribičevičevanci so poskušali z raznimi pocestnimi nemiri (n. pr. sokoli v Zagrebu, so s palicami napadli Hrvate), potem so nahujskali svoje uradništvo, da štrajkajo, nadalje so nahujskali tiste generale, ki jih je svoj čas Pašič v velikih množicah nastavil (— seveda v obrambo sebi, ne državi), da pošiljajo spomenice proti vladi, potem grozijo z revolucijo in pocestnimi boji, nekater poslaniki v tujih državah pošiljajo kralju izmišljene neugodne vesti proti vladi — kratko: Pašič je mobiliziral vse od poslanika gori do zadnjega pisarja pri zakotni brezverski Domovini doli samo zato, da bi rešil svojega sina Radeta, ki je najbolj goljufal, in vse njegove pomagače pred kriminalom.

Iz vsega tega se pa vidi dvojno:

1. Kako organizirano se je kradlo iz državne blagajne. Kot pravi ro-

parski vitezi so se korupcionisti obdali z močno trdnjavo najvišjega uradništva, raznih poslanikov, časopisov in raznih drugih močnih in vplivnih činiteljev v državi, to trdnjavo so postavili na nedostopen hrib centralizma, in iz te trdnjave so napadali davkoplačevalce ter jim ropali denar. Kot vernostne čete pa so si osnovali oborožene tolpe Orjuno in Srnao. Če sedanja vlada naredi samo to, da izčisti državo roparskih vitezov, teh gosposkih kačakov, je naredila ogromno delo.

2. Iz tega pa si tudi vsakdo more napraviti jasno sodbo o naših žerjavovcih, o »Jutru«, »Slovenskem narodu« in »Domovini«, ki z vso močjo branijo te roparske viteze ter napadajo in najgrše obrekujejo vlado, ki se resno trudi, da iztrebi iz državne uprave te gosposke kačake. Ni čuda, da se pošteni liberalci kar po vrsti odtegujejo tej družini, ker hočejo ohraniti vsaj svoje dobro ime.

Mi pa se učimo iz tega, da je najdražja stvar na svetu napačna in zavožena politika. Ko bi bili ljudje toliko pametni, da se ne bi pri volitvah odločili za koruptne stranke, bi korupcije ne bilo. Svojo zмотo in zaslepljenost pa morajo plačevati s stotinami milijoni, pa ne samo oni, temveč tudi nedolžni. Zato pa: tudi politika in volitev je vestna zadeva, za katero smo odgovorni pred Bogom in pred ljudmi.

Delo vlade.

V vseh ministrstvih se pripravljajo zakonski načrti, ki bodo predloženi narodni skupščini. To bodo zakoni, ki so sedaj z ozirom na gospodarsko in socialno stanje državljanov najbolj nujni in potrebni. Tudi nasprotniki splošno priznavajo, da ta vlada v resnici dela in da bo prihodnja narodna skupščina dobila celo vrsto dobro izdelanih — in kar je glavno — v sporazumu s prizadetimi izdelanih zakonskih načrtov, da jih sprejme. Spominjamo se, kako je prejšnja vlada sklicala skupščino, pa ni imela kaj predložiti, ker se je bavila samo z dobičakosnimi kupčijami ter preganjanjem Hrvatov in Slovencev. Kar se je pa načrtov izdelalo so se izdelali brez sodelovanja tistih, ki so po zakonu prizadeti.

9. septembra. Ministrski predsednik Davidovič je podal sledečo izjavo:

Notranji položaj se vidno boljša. Vlada vsak dan prejema poročila o tem. Predvsem hoče ugotoviti stanje v raznih resorih, kakor ga je dobila ob prevzemu. Zato na tem neprestano dela in posvečajo ministri temu dober del časa. V pravosodnem ministrstvu in prometnem so glede investov in nabav železniških potrebščin odkrili žalostne stvari. Vse to bo predmet pretresavanja v narodni skupščini, kateri predloži vlada vse, kar je našla. Povedala bo ljudstvu, kaj se je delalo v 18. ministrstvih in koliko škode se je državi naredilo. Pokazala bo krivce in njih krivdo in zahtevala kazen. Narodna skupščina bo sklicana, čim bodo izdelani razni zakonski predlogi. Med prvimi pride zakonski načrt o pobijanju korupcije, o invalidih, o pomoči od poplave in toče oškodovanim, o uradnikih in drugi, ki se še izdelujejo. Zelo marljivo se sestavlja proračun. Proračun bo pravočasno predložen in bo prvič resničen. Ljudstvo se mora seznaniti s pravim stanjem naših financ. Videti mora, kaj je sedanji vladi ostalo v državni blagajni in kako se je gospodarilo z državno imovino. Skupščina bo delala, dokler ne konča proračuna. —

Da sem kot rožica, lilija,
da vedno se smejem vesela,
to je zasluga najboljšega,
slovečega mila —

„Gazela“

10. septembra. Za pasivne kraje je na predlog poljedeljskega ministra dr. Kulovca dovoljeno 10 milijonov Din kredita. Po povodnji prizadeti posestniki se za letos oprostite davkov.

Sklenilo se je, da se stari nerabni vagoni, ki že od prevrata stoje na progi gorenjske železnice, polagoma prepeljejo v delavnice, kjer se bodo popravili.

11. septembra. V finančnem ministrstvu izdelujejo zakon o izenačenju davkov, kar bi vendar enkrat naredilo konec krivicam, ki se sedaj gode v korist Vojvodini in Srbiji. Prejšnja vlada ni hotela o tem zakonu nič slišati, ker ji je bilo veliko na tem ležeče, da se Slovenija še naprej izmzgava.

12. septembra. Notranji minister Petrovič je ugotovil, da se je stanje javne varnosti v južni Srbiji tako zelo popravilo, da je vsak komitaški napad izključen.

Odobren je bil predlog prometnega ministra Sušnika za nabavo tračnic za 110 kilometrov.

V kmetijskem ministrstvu se je vršil posvet kmetijskih zadrug o zakonskem načrtu za poljedeljski kredit. Podrobnejše poročilo glej v Gospodarskih obvestilih.

V finančnem ministrstvu se je preselil proračun vojnega ministrstva. Bil je zmanjšan za 700 milijonov Din. Finančni minister ga namerava še bolj zmanjšati.

Zunanji minister se je vrnil iz Ženeve, kjer je prisostvoval konferenci Društva narodov. Prinesel je poročila, da so vse zapadne države sprejele našo novo vlado z velikim veseljem, ker vidijo, da stoji na docela demokratični podlagi.

KMETE - HMELJARJE iz Savinske doline opozarjamo, da sprejema Ljudska posojilnica v Celju vse čeke, ki jih dobite za hmelj, četudi se ti čeki glasijo na kako banko in drugi denarni zavod, ter izplačuje zanje gotov denar ali pa se denar, če stranka želi, naloži na hranilno knjižico. — Kmetje, nesite torej čeke naravnost v Ljudsko posojilnico v Celju, poprej pri Belem volu, sedaj Cankarjeva cesta št. 4 (poleg davkarije). «Ljudska posojilnica» je pravi naš kmečki združni denarni zavod, kjer najvarneje naložite svoje prihranke. Vloge se obrestujejo po dogovoru do 12 odstotkov. 5201

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela «UNION». — Hranilne vloge se obrestujejo

najboljše

z ozirom na višino zneska in odpovedni čas

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker poseduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbne delniške družbe hotela «Union» v Ljubljani. — Vrhubtega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštah položnicah. 5891

NOVICAR

Š Prosvetni minister dr. Korošec je bil v nedeljo v Ljubljani in je obiskal več šol ter vseučilišče. V Marijanišču je g. minister daroval začetno šolsko mašo.

Š Za župana na Jesenicah je bil izvoljen g. Andrej Čufar, odličen pristaš SLS.

Š Bogokletna grdobija. «Slovenski narod», list Judeža Iškarijota dr. Žerjava piše o marijanskem kongresu sledeče: «Višek nesramnosti je zahtevati od naprednega lista, naj podpira tako nemoralno in v strogem pomenu naravnost protivversko komedijo, kakor je bil I. marijanski kongres.» Katera krščanska biša se more še oskrunjati s takim časopisom.

Š Pametna beseda. Orjunci so poslali k notranjemu ministru odposlanstvo povprašati radi vesti, da bo Orjuna razpuščena. Minister je izjavil, da bo tudi izvršil, če se bo Orjuna drznila prisvajati si pravice, ki jih ima samo država.

Š Nazarenci in vojne prisega. V Iloku (Slavonija) so zaprli 70 vojnih obvezancev, pristašev nazarenske sekte, ker so odklonili prisego kralju in nošnji orožja, češ, da jim prepoveduje vera ubijati bližnjega. Vojna oblast jih je obdržala, kakor piše «Hrvatski list», tako dolgo v zaporu, dokler vojni minister ne odloči o zadevi. Nazarenci so poslali vojnemu ministru posebno spomenico.

Š Zahvala sklicateljev sestanka bivših vojakov iz svetovne vojne na Brezjah dne 31. avgusta t. l. Vsem, ki so pomagali prirediti krasno uspeli sestank 31. avgusta na Brezjah in vsem tovarišem, ki so se ga udeležili, izrekamo prisrčno zahvalo! Obenem sporočamo, da smo od prebitka darovali 1000 Din društvu invalidov, 1000 Din vojnim slepcem (od teh je bilo 544.50 Din posebej v ta namen zbranih na Brezjah), noizvoljenemu odboru, ki naj bi dalje deloval v smislu sestanka, pa smo izročili ostalo vsoto, v kateri je vključenih 1268 Din, nabranih za spominsko ploščo na Brezjah. Prosimo vse Slovence, da odboru pomagajo z darovi izvrševati njegove dobrodelne namene v korist tistim, ki so valed vojske največ trpeli. V odboru, izvoljenem 31. avgusta na Brezjah, so gg.: Colarič (preds.), Bonač, Hafner, Jovan, Matičič, Mihevc, Pavlin, Sturm, Wagner, 1 invalid (ki ga določi društvo invalidov). — Sklicatelji.

Š Kmetске fante pozivljamo, naj se v čim večjem številu prigrasijo za sprejem v službo finančne kontrole. Vsa pojasnila daje vsaka najbližja finančna postaja.

Š Umrl je na Jesenicah tamošnji organist in pevovodja g. Jakob Savinšek. Pokojnik je bil po svojem mirnem značaju splošno priljubljen, kar je pokazal tudi njegov pogreb. N. v. m. p.

Š Izvrstna letina orehov v Posavini. V slavonski Posavini so pričeli tresti orehe, ki so v tem letu tako obilno obrodili, kakor ne pomnijo najstarejši ljudje. V Posavskih Podgajcih je odlomil trgovec Švagel vejico,

na kateri je — v obliki grozdja — zrastle 19 velikih, zdravih orehov.

Š Kako človek hitro bogat postane. Carinski uradnik V. Popović je nekega večera glegal zamišljeno skozi odprto okno svojega stanovanja v neki belgrajski ulici. Nenadoma pa se je pod oknom pojavil visok človek ter vrgel skozi okno neki predmet in jo nato popihal. Vsled mraka Popović ni mogel ugotoviti, kaj je neznanec vrgel. Prižgal je luč ter našel v svoje iznenadenje listnico, nabito s turškimi bankovci. Popović se je bal, misleč, da ga nekdo skuša, zato je izročil denar policiji. Policija še do danes ni mogla ugotoviti, kdo je vrgel denar v stanovanje.

Š Smrtna nesreča v Zagorju. 76 letni Ig. Rajnar je padel raz brv v potok Medija in v njem utonil. Vsled deževja je potok znatno narastel in ko je šel Rajnar po brvi, je v tem trenutku voda brv spodnesla in Rajnerja potegnila s seboj. Truplo utopljenca se dosedaj ni moglo najti, najbrže ga je voda zanesla v Savo proti Zidanem mostu.

Š Ljubljanska porota. Alojzij Heufel, pečar iz Viča pri Ljubljani, star 20 let, je na vse strani kradel, goljufal in pustolovil, včasih z večjo včasih z manjšo srečo. Antonu Slatetu v Podsmreki je hotel vzeti motorno kolo, pa ga je lastnik o pravem času ujel, po več gostilnah okrog Brezovice je pil pa nič plačal, v Vnanjih goricah pa je kot »Figovčev sin« iz Ljubljane »zamenjal« Figovčevega žrebca, ki je bil seveda še v Ljubljani, z lepo kobilico in vozom ter dobil še 10.000 K na roko. Nato se je vozil okrog in vse skup zapil, denar, kobilico in voz. Na Rakeku je hotel igrati Kodljevega sina iz Ljubljane, pa nišlo. Dobil je 18 mesecev težke ječe. — Mlinar Peter Pirc iz Cerkelj na Gorenjskem je na binokostni pondeljek ponoči zabodel pred svojo hišo Jožefa Kovača v trebuh, da je le-ta v bolnici umrl. Dobil je dve leti težke ječe. — Helena Štefančič, potpuška ženska, ki živi na Kresniških poljanah skupaj z Janezom Lavričem, je vrgla dvamesečnega svojega sina, ki ga je imela z njim, v Savo. Obtoženka je tajila, češ, da so ji cigani ukradli otroka, toda porota ji z ozirom na izjave prič ni verjela in je bila obsojena na smrt na vešalih. — Ivan Habič iz Bizovika je bil radi javnega pohujšanja obsojen na 3 mesece, Anton Dolčič in Novak Josip iz Spodnje Zadobrove pa vsak na eno leto. — Ježek France, posestnik na Slapah pri Ljubljani je 29. maja šestkrat zabodel Ivana Porento. Popivala sta skupaj v nekem žganjetoču ter se v pijanosti za stavo metala. Iz šale je prišla resnica in jih je dobil Porenta z nožem toliko, da je umrl. Z ozirom na svojo duševno manjvrednost je dobil dve leti pa stroške mora plačati.

Š Jerančič, ki je v Ljubljani ustrelil svojo dekle Faniko Petkovešek je bil obsojen na 4 leta težke ječe.

Š Iz maščevanja je zažgal hlev deželne bolnice v Ljubljani neki Geza Hupfel,

ker ga uprava ni marala vzeti v službo. Ogenj so takoj pogasili.

MED BRATI IN SESTRAMI.

Dr. Alojzij Fogar, novi tržaško-koperski škof je bil v zadnjem času na kanočni vizitaciji svoje škofije. Ob tej priliki si je na Krasu in v hrvatskih dekanijah Istre mahoma osvojil srca sloven, in hrvatskih vernikov. Ljudstvo mu je povsod postavilo slavoloke in ga navdušeno sprejelo. Primorski Slovani se veselijo delovanja svojega vladike, ki prinaša v versko življenje svoje škofije duh miroljubnosti, nepristranosti in ljubezni do vseh.

»Goriška Straža« četrtič zaplenjena. Videmska prefektura je dala zadnji četrtak zapleniti »Goriško Stražo«, češ da je priobčila članek o političnem položaju Italije, ki bi lahko utemeljeno razburjal in vznemirjal slovensko prebivalstvo. V resnici pa je bila »Goriška Straža« zaplenjena, ker je objavila na uvodnem mestu oster napad na goriškega podprefekta Nicolottija, tega krvnika slovenskega ljudstva, ki je v zadnjem času odredil več protipostavnih preiskav v raznih župniščih na Vipavskem.

VOJAŠKE ZADEVE.

Vpoklic mornarice. Mladeniči potrjeni k mornarici bodo nastopili vojaško službo 7. oktobra t. l.

Vprašanje: Letos sem bil potrjen za polni rok. Imam dva brata, ki sta oba služila. Starejši je rojen l. 1898 in je služil že v bivši Avstriji 2 leti in pol in v Jugoslaviji 5 mesecev. Drugi brat pa je služil v Jugoslaviji 2 leti pri mornarici. Ali imam jaz kot tretji »zadruget« pravico do skrajšane roka? A. K. B.

Odgovor. Seveda imate pravico do skrajšane roka. Če so navedeni podatki resnični, bi bili že lahko ob priliki nabora prosili za skrajšan rok in bi bilo vaši prošnji tudi ustrezno. Vložite prošnjo na pristojno vojno okrožje. Prošnji priložite uradno »uverjenec« o službeni dobi starejšega brata in vojaško izkaznico mlajšega. Prošnja mora biti kolekovana s kolekom 20 Din.

Vprašanje: Mladenič rojen 1904 je bil letos potrjen. Njegovi starši so že nad 60 let stari in nesposobni za delo. Starejši brat je pa že 16 let v Ameriki in je ameriški državljani. Ali ima ta rekrut pravico do oprostivne kot hranilec svojih staršev.

Odgovor: Omenjeni mladenič bi bil oproščen, ako 1.) družina ne plačuje nad 20 Din neposrednega davka in 2.) ako je starejši brat najmanj 5 let od hiše popolnoma odpravljen, kar se mora dokazati s pravnoveljavnimi listinami.

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

POLITIČNI ZAPISKI

p Shod Radićeve stranke v Zagrebu. V nedeljo se je vršil shod Radićeve stranke v Zagrebu. Prišlo je do 100.000 poslušalcev. Pašičevci, Pribičevci in Zerjavovci so postavili velike nade na ta shod in sicer v dvojnem oziru: organizirati so hoteli velike pretepe na ulicah in pričakovali so, da bo Radić tako govoril proti kralju in državi, da bo vlada, ki se opira nanj, morala odstopiti. Pa ni bilo ne enega ne drugega. Prvo je preprečil notranji minister s strogimi protiodredbami, drugo pa je preprečil Radić, ki ni govoril Pašiču in Zerjavu na ljubo.

p Nekateri stavki iz Radićevega govora: Dobili smo pošteno, ustavno in parlamentarno vlado namesto vlade lopovov. Sklenili smo, da jo pošteno podpremo, da more izvesti svoj program t. j. lopove v ječo, svobodne volitve in na to sporazum.

Sprejem gojencev v konjiško podčastniško šolo v Subotici. Konjiška podčastniška šola v Subotici bo v septembru t. l. sprejemala gojence. Reflektanti morajo svojeručno spisano prošnjo poslati komandantu omenjene šole v Subotici. Prošnji je priložiti dokumente, iz katerih je razvidno: 1.) da je prosilec državljan kraljevine SHS (domovnica, 2.) da ni mlajši od 17 in ne starejši od 21 let (krstni list), 3.) da je dovršil vsaj štiri razrede ljudske šole (šolsko izpričevalo), 4.) da je lepega vedenja in nekaznovan (npravstveno izpričevalo), 5.) da mu je vstop v šolo dovolil oče ozir. varuh (to potrdilo mora biti od županstva potrjeno) in 6.) da ni oženjen (potrdilo cerkvenega ali občinskega oblastva). Prošnje, kakor tudi priloge je treba po predpisih kolekovati. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 20. septembra 1924. Vsi prijavljeni kandidati se morajo osebno javiti komandantu podčastniške šole v Subotici dne 1. oktobra t. l. ob 7. uri zjutraj v svrhu zdravniškega pregleda. Če se kandidat ne sprejme, se mu da v šoli brezplačna vozovnica za povratek do njegovega bivališča. Sprejemnega izpita ni. Šolski tečaj traja 2 leti. Po dovršenju šoli se uvrste gojenci kot podnadniki v konjiške polke.

Vprašanje: Koliko razredov gimnazije mora dovršiti rekrut, da ima pravico do dijaškega roka. I. A. J.

Odgovor: Za priznanje dijaškega roka se zahteva, da ima dijak najmanj dovršenih šest razredov gimnazije ali realke.

— Sporazum ni gulaš, ki ga dobiš v 10 minutah. Ali že poprej je treba zrušiti gnoj, ki so ga nanosili in zvozili v šestih letih na kup, je treba napraviti gaz, da se lahko pogovorimo s Srbi kot bratje in ljudje. — Strahu ne poznamo, a blaznosti se varujemo. Pravim, da je bila ruska revolucija potrebna, toda — hvala Bogu — mi je ne rabimo. — Trošimo milijarde, a vojaki so razcapani, uradniki lačni, ceste slabe. — Mnogi sosedje so še nori; vemo, da je potrebna obramba. Srbi so junaki, a Hrvatje niso strahopetci. V obrambo naših skupnih meja moremo postaviti petmilijonsko armado, ki ji nihče ne bo dorastel. Ali rožljanje s sabljo je norost, zlasti ko Anglija tega ne dela. Sablja spada v vojašnico, v življenje pa: plug, pero, knjiga in svobodna beseda.

p Radićevci stopijo v vlado. Ker je radićevski osredotočenega naskoka celotne liberalne in radikalne kompije na sedanjo vlado potrebno, da se vlada še bolj utrdi, so Radićevci sklenili stopiti v vlado. Dobe nekaj ministrstev, med temi tudi kmetijsko. Radikalni in liberalci, ki so za trdno računalni, da bo vlada pretekli petek gotovo padla, so silno iznenadeni. Baje je tudi kralj sam izrazil željo, naj Radićevci stopijo v vlado.

p Nameravani napad na Radića. V Zagrebu so zaprli dva mlada človeka, ki sta nameravala napad na Radića.

p Ponesrečeni načerti. Pašičevci in Pribičevci so hoteli s pomočjo nekaterih častnikov s silo polastiti se vlade. Toda višji častniki in Srbska narodna obrana niso hoteli iti na to. To veleizdajalsko početje bo prišlo pred narodno skupščino.

p Vladno obtožnico proti bivšemu ministru dr. Lazi Markoviću so poslanci že podpisali. Obsega celo vrsto goljufivih dejanj. Tako n. pr. da bodo naši čitatelji imeli pojmi, kako državo goljufajo, evo en primer: Marković je naročil pri neki tiskovni 3 milijone komadov neke tiskovine, komad po Din 2,55, da si je bila najnižja ponudba 50 par. Torej je država morala plačati do 25 milijonov kron preveč. Seveda vseh milijonov ni obdržala tverdka zase.

p Narodna skupščina se sestane začetkom oktobra.

p Izid občinskih volitev v Begunjah pri Cerkljah. SLS 120 glasov in 11 odbornikov; Gospodarska skupina 22 glasov in 2 odbornika, Kmetiska delavska stranka 41 glasov in 4 odbornike. Vseh volivnih upravičencev je bilo 330, od katerih pa se je volitev udeležilo samo 183.

NAŠIM RODBINAM priporočamo našo domačo Kolinsko cikorijo, izvrstni pridelatek za kavo.

Schicht

Pravo

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah

Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

5

NAZNAJILA

V nedeljo dne 21. septembra 1924 popoldne priredi Okrajni odbor SLS za kamniški pol. okraj v Kamniku

LJUDSKI TABOR NA HOMCU, na katerem bodo poročali ljudski poslanci o našem političnem, narodnem in gospodarskem položaju.

Ker je te tabore zasnoval naš nepozabni dr. Krek, vas vabimo od blizu in daleč, pridite v obilnem številu, da se skupno spomnimo na prvobornitelja jugoslovanskih idej, katerega edina želja je bila, videti Slovenca svobodnega na svoji zemlji.

Odbore Kmetijskih zvez opozarjamo, da se udeležijo tabora v čim večjem številu.

n Vrhniška »Kmetiška Zveza« vabi svoje članke na zbor izupnikov SLS v nedeljo dne 21. t. m. v dvorano Rok doma. Ker se bodo obravnavale sila važne stvari, prosim polne udeležbe. — Tajnik.

n Dijakstva in starišem! Opozarjamo Vas, da ima ljubljanska podružnica »Slov. dijaške zveze« naslove gospodinje, ki so pripravljene sprejeti dijaške ozirom dijakinje na stanovanje s hrano ali brez hrane. Informacije se dobe v Ljubljani, Ljudski dom, II. nadstropje vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 18. ure. Istotam so na razpolago naslovi inštruktorjev.

n Ježica. V nedeljo ob 3 popoldne priredi kat. izobraževalno društvo veliko javno tombolo. Med dobitki sme opaziti vrečo moke, blago za obleko, pnevmatiko za kolo in polno lepih in praktičnih stvari. Tudi koštrun še pride. Tablica stane samo 2 Din. Gotovo ne bo nihče zamudil poizkusiti sreče. Tombola se vrši pred društvenim domom. Dobitki bodo razstavljeni v nedeljo dopoldne v Društvenem domu.

n Brezovica pri Ljubljani. Pevski odsek izobraž. društva uprizaro v nedeljo dne 21. septembra na Viču v dvorani Kat. izobr. društva dramatično predstavo »Mrak«, dramo iz svetovne vojne v treh delih z gostovanjem g. Edvarda Gregorina, člana Narodnega gledališča v Ljubljani. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

n Državna kmetijska šola na Grmu (Novo mesto) naznanja, da je rok za vlaganje prošnje za šolsko leto 1924/25 podaljšan do 1. oktobra t. l. — Opozarjamo kmetovalce, da je prilika za izobrazbo kmetijskih sinov izredno ugodna, ker so vzdrževalni stroški določeni samo na 75 Din mesečno in se bodo šolali učenci skoro zastopj. Dosedaj je izpraznjenih še nekaj mest v obeh zimskih tečajih, zlasti so pa še na razpolago Brezplačna mesta v celoletni šoli. Slovenski kmetje! Ne zamudite priložnosti in pošljite svoje sinove v kmetijsko šolo! Ne zaprite jim vrat v boljše življenje, kot ga imate sami; odprta se jim na stežaj, da s strokovno izobrazbo dosežejo lepšo bodočnost.

n Ravnateljstvo državne kmetijske šole na Grmu in gospodinjke šole v Šmihelu javlja interesantom, da je za vstop v zimski oddelek na kmetijski šoli na Grmu že dovolj prošilcev, istotako je popolnoma zasedena tudi gospodinjka šola v Šmihelu in se ne sprejemajo prošnje za ta zavod več. V celoletnem oddelku kmetijske šole na Grmu je pa še dovolj mest na razpolago in se vabijo zlasti mladeniči iz visorodnih krajev, da vlagajo prošnje za vstop v celoletno šolo. Učenci se v celoletni šoli dosti več naučijo kot v zimski, ker vidijo vsa dela v gospodarstvu tudi praktično izvajati, česar v zimskem času ni. Prošnje je vlagati do 1. oktobra t. l. pri ravnateljstvu šole.

n Begunje, Gorenjsko, Ker pride letos sv. Matevž na nedeljo, zato bo običajni romarski shod pri sv. Luciji Podgoro 28. sept.

n Sv. Jošt nad Kranjem. V nedeljo 21. septembra bo glavni romarski shod tukajšnjim božje poti — čeženje Zal. Matere Božje. Spovedovalo se bo v soboto od 4. ure dalje, v nedeljo pa od 5. ure naprej. (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

SIROM · DOMOVINE

VRHNIKA.

(Občinske zadeve.)

V nedeljo dne 14. t. m. je bila v občinskem svetu vrhniškem volitev upravnega odbora občinske hranilnice. Izvoljeni so sami pristaši SLS, če tudi je bivši ravnatelj (SKS) Verbič rastrgal zadnjih 14 dni gotovo dvoje podplatov z namenom, da bi si zagural večino. Tudi zakulisno vabljenje naših pristašev mu ni pomagalo. Naši možje so spoznali ob pravem času, zakaj se tako trudi g. Verbič. Zdrknil je iz ravnateljskega mesta, morda še kaj pride.

Na isti občinski seji so bili dovoljeni večji krediti za šole v Bevkah in Ligojni, za cesto Horjul—Vrhnika za po poplavi prizadete Pograjce in še več drugih manjših kreditov. S temi krediti ne bodo naši občani prav nič več obremenjeni, ker so te svote vse že bile prihranjene. Vidite, gospodje, tako se gospodaril!

V nedeljo dne 5. oktobra priredi Kat.

VODICE.

(Sadjarska razstava.)

Podružnica »Sadjarskega in vrtnarskega društva« v Vodiceh priredi dne 5. in 6. oktobra t. l. sadjarske razstave v dvorani »Kat. izobr. društva«.

Člani sadjarske podružnice so dolžni udeležiti se razstave s gotovo količino sadja, vabljeni pa so tudi nečlani, da v čim večjem številu razstavijo svoje sadje. Glede obiranja in spravljanja sadja opozarjamo, da se točno držite navodil, ki so bila podana na zadnjem predavanju v šoli. Najkasneje do 25. septembra naj javi vsak član pa tudi nečlan odborniku v svoji vasi ali se bo udeležil razstave s sadjem in koliko vrst sadja bo razstavil, nadalje, koliko kg sadja bo imel približno od vsake razstavljene vrste na prodaj. V svrhu še natančnejših pojasnil glede obiranja in spravljanja sadja ter glede sadne razstave sklicuje odbor sestanek vseh sadjarjev v nedeljo, dne 21. t. m. v društveni mali dvorani popoldne po nauku. Po sestanku je odbora seja; ker je sejo važna, naj nihče ne manjka.

Odbor.

Povodenj v Puštalu. Razdejana hiša in hlev posestnika Pavla Kristana. Otroka je voda odnesla, žena se je s težavo rešila na drevo (zaznamovano s križcem), kjer jo je drugo jutro dobil mož.

društvo rekord. pomočnikov na Vrhniko dve predstavi vprid po poplavi prizadetim Pograjcem in Črni vrhničanom.

Za šolskega upravitelja je bil imenovan g. Janex Strekelj, član Slomškove zveze. Iskreno čestitamo!

prej. Ob tej priliki se sprejemajo tudi novi udje v bratovščino Za. Matere Božje.

n Vojni invalidi, vdove in sirote iz Ljubljane in okolice. Vaša dolžnost je, da se udeležite velikega invalidskega zborovanja, ki se vrši v nedeljo dne 21. septembra t. l. ob 8 v restavraciji »Mrak« na Rimski cesti. Ob tej priliki bomo sadniti z odločno besedo zahtevali uzakonitev invalidskega zakona, da bo enkrat konec našega bednega življenja.

n Udruženje vojnih invalidov, podružnica v Ljubljani, javlja svojemu članstvu, da so uradne ure v ponedeljek, sredo in petek dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 15. do 17. ure, v torek, četrtek in soboto pa od 9. do 14. ure.

KOČEVSKI OKRAJ.

(Dohodninski davek.)

V našem okraju se nas s dohodnino tako pritisnili, da je boj. Pritožb je vse polno. Čutimo tudi, da dohodnina pri nas ni pravično razdeljena. Poslanec Skulj je v tej zadevi posređeval pri finančni delegaciji v Ljubljani in nastopil proti takemu načinu predpisovanja tako ogromnih davčnih rok. Delegacija je obljubila, da se bo posebej še zamala za prisive, ki se vlečeni proti odmeri dohodnina iz kočevskega okraja. Ker so mnogi zamudili rok za vlaganje prisiva, es bo v resnih slučajih dovolilo še naknadno vlaganje prisivov soper odmero dohodnina. V bodoče je potreba, da vsak

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

pravočasno vložil prišiv v Ljubljano. Upamo, da se bo nekaterim, ki so preveč obdavčeni, kaj moglo pomagati.

Z JEZICE PRI LJUBLJANI.

(Zaprta most.)

Zupanstvo občine Jezica naznanja, da bo v soboto 20. t. m. most čez kamniško železnico v Savljah radi popravljajna za promet zaprt.

ST. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

(Odgovor »Domovinc«.)

Slučajno sem dobil v roke »Domovinc« (najbolj umazani slovenski list) z dne 5. IX. 1924, kjer hoče neki nepodpisani dopisnik prati obsojena soko in blatiti Orle. Ker sem podpisani tajnik prosvetnega društva in Orla, sem prisiljen, da odgovorim na zlobno sestavljeni dopis v »Domovinc« in povem resnico.

Poglejva si, g. dopisnik iz oči v oči! Ali imate pogum, da vse dokažete, kar ste napisali? Odgovorite in z imenom navodite, kateri član Orla je bil v zadevi Skedelj Alojzija obsojen, kdaj, kje in koliko je dobil zapora oziroma denarne globe. Dalje dokažite, kateri večer, ob kateri uri je Skedelj Alojzij kričal po St. Jerneju »aul bikse in kdo ga je silal. Bolj mirnega fanta, kot je ta, si sploh ne morete misliti. Končno pa dokažite, da je M. načelnik Orla in P. načelnica Orlic ali pa vsaj, da sta člana Orla iziroma Orlice. Dokler tega ne dokažete, ste v mojih očeh lažnivci! — Kovačič Anton, kaplan.

ST. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

(Občinske volitve.)

Kakor znano se pri nas občinske volitve razveljavljene in se bodo vršile nove dne 16. novembra. Pri zadnjih volitvah so nastale neke rasprtije med pristaji SLS. To se pri prihodnjih ne sme več zgoditi. Moje in fantje, volilci občine St. Jernej, pogovorite se med seboj v vsaki vasi, koga hočete za kandidata pri prihodnjih občinskih volitvah na listi SLS. Izberite si tudi šupana, ki naj kandidira na listi SLS in ke bomo prišli skupaj, se bomo lepo pogovorili in sestavili kandidatsko listo SLS. Nasprotniki bodo napeli vse sile; pijače in gulafve bodo dovolj! Poslušajte se enega ali drugega, a volite pa po svojem prepričanju. Naj imajo liberalni trgovci in birčje svoje stranke, naj ima te sili ono ime, program je vedno isti — kmeti odirati. Zavedajmo se, da je nas v občini 90% ali še morda več, ki si s šaljivimi rokami slušimo svoj vsakdanji kruh. In mi bi se naj dali komandirati tej pešici liberalnih pijavk ali jih še celo volili? Ali naj nas komandira tujec »general liberalnih megoteev? Skoro v vseh občinah krškega okraja se so otrlesi liberalnih megoteev, da še celo v mestih, in mi jim pa naj izročimo občino v roke. Naj bodo ta ali oni šupan od nasprotnih stranke, ne bodo on šupan drugače kot na papirju, vodil bodo vse delo general liberalcev, ne na korist kmetov ampak za koristi liberalnih trgovcev. Občina ima nekaj čez 100.000 K v hranilnici in po tem se liberalcem silne cede. Kaj nameravajo, ako dobe občino v roke, je itak vsem znano. Zatorej, moške in fantje, na dele, držimo skupaj in zmagamo naša! — Volilci.

KRIZE NA GORENJSKEM.

(Orjunsko-gasilska veselica.)

Dne 31. avgusta je bila v Pristavi veselica tukajšnjega gasilnega društva; končala se je s ponesrečenim govorom g. načelnika Pičulina šele v ponedeljek, ko se delavci šli v tovarno. Veselični prostor je bil okrašen z zelenjem in s slavoloki. Na njih so se pa blesteli orjunsko-sekolski napis »Zdravoc. Na vseh gasilskih veselicah je po slavolokih gasilski pozdrav »Na pomoč!«, pri nas tega ni bilo. Zakaj ne? G. Pičulin hoče s takim početjem upeljati med naše gasilstvo nov pozdrav, ki bi bil njemu — glavnemu agitatorju za Zerjava in Pribličevca — najbolj všeč. Ker se g. Pičulin s takim ponosom šteje med inteligence — drugi ga imajo za pepčka — naj bi imel vsaj toliko taktika, da bi s svoje brezobzirnostjo ne širil prepričanje svojih sovaščanov. Pilo in plesalo se je — kakor že rečeno — do jutra. V ponedeljek dopoldan so si nekateri gasilci s načelnikom vred privoščili še pečenega koštrunka. Koštrunka so še v ponedeljek zvečer pridno zalivali s vinom. Ob društveni namovitvi je bila želja vseh, naj bo drašтво res popolnoma nepolitično, v zadnjem času pa se naši člani niti ne obveščajo o sestankih. Vodio cele akcije sta g. Pičulin in Potočnik. Moša menita, da sta deločina že vse časti, ki se more dobiti na semiji.

Sušite jabolka in hruške.

Razen češpelj in sliv je letos izvečine obrodilo vse drugo sadje. Posebno veliko je ponekod jabolk in hrušek. Prav mnogo tega daru božjega se bo prodalo, mnogo se ga bo predelalo v sadjevec in precej — zlasti slabejšega — bo šlo v sode in kadi za žganje. — Koliko se ga bo pa posušilo? Malo, ponekod nič! — Zakaj pa ne? — Vzrokov je mnogo. Nekateri bi radi, pa ne morejo, ker nimajo prilike, zlasti potrebnih priprav, drugi bi lahko, pa nočejo, ker mislijo, da jim sadjevec in žganje več vrže, oziroma več zaleže. Glavni vzrok pa je, ker se suho sadje premalo ceni in premalo upošteva njegova vrednost kot živilo in kot izborno sredstvo za napravo zdrave pijače. Žalosten pojav je to med našim kmečkim prebivalstvom. Vse tišči za alkoholnimi pijačami, s pomilovanjem pa se obrača od hruševke in krhlijevke, ki so jo naši pradedje tako čislali.

Pameten gospodar pa nikakor ne bo kar na slepo posenjal novodobnih slabih razvad. In baš pri uporabi sadja mu bo prav hodilo, ako se drži starih navad svojih prednikov, ki so ob vsaki dobi sadni letini nasušili toliko sadja, da so ga imeli dovolj za dve leti, kajti so vedno računali, da za dobro letino pride navadno slaba.

Jabolka in hruške so za sušenje jako pripravno sadje, ker se posuši skoro laže nego češplje in je domača uporaba suhih jabolk in hrušek bolj mnogostranska nego suhih češpelj. Jabolka sušimo navadna zrezana na krhlije. Ako sušimo boljše sorte, ki so popolnoma zrele in vležane, ter ako jih še lepo pripravimo (otrebimo ali olupimo), dobimo trpežno, lepo in zelo okusno robo. Še lepši izdelek pa dobimo, ako jabolka olupimo, izpahnamo peščice in zrezana na krhlije ke posušimo. Taka suha roba se tudi lahko razmeroma drago proda.

Drobnejše hruške sušimo navadno cele. Moštnice morajo biti medne. Debelejše žlahntne hruške bi se cele sušile prepočasi, znotraj bi lahko ostale sirove. Zato jih pa čez muho in pecelj razpolovimo ali razrežemo celo na štiri kose. Hrušek navadno ne lupimo, ker njihova koža ni tako neužitna kakor pri jabolkih.

Kje pa naj sušimo? Tudi rešitev tega vprašanja ni tako težka. Treba samo dobre volje in smisla za koristno stvar. Za domačo potrebo je povsod prilika za sušenje. Že v peči, na štedilniku in na peči se nasuši lahko prav mnogo sadja, ako se izrabi vsaka prilika. V peči posušeno sadje velja za posebno okusno. Kdor hoče pa pripraviti kaj več suhega sadja, morebiti tudi za prodaj, naj suši pa v sušilnici. Če še nima svoje, jo ima kdo drugi v vasi, ki je ne rabi sam celo jesen. Sicer je pa za vsako večjo kmetijo, ki ima kaj več sadnega drevja, majhna brezdimna

sušilnica tako potrebna, kakor hlev ali kako drugo poslopje. Saj sušilnica pride prav v našem mokrem podnebjju tudi za druge poljske pridelke. Kako lepo in hitro se posuši v njej koruza ali kako drugo žito. Sploh, karkoli razen trave je treba hitro posušiti, da se ne pokvari, denemo v sušilnico, pa je rešeno. Za nove sušilnice je sedaj seveda prepozno. Mnogo pa bo pridobljenega, ako se bodo pridno uporabljale vse že obstoječe sušilnice. Treba jih je le primerno pripraviti in katero tudi preurediti.

Glavna činitelja pri vsakem sušenju sta primerna toplota in pa izmenjava zraka. Za prvo je navadno že poskrbljeno — včasih še preveč. Za drugo se pa redkokdaj zmeni. Kdor pa ve, da more zrak, ki se nahaja v sušilnem prostoru, sprejeti v sebe le gotovo množino vodnih hlapirov, ki prihajajo iz sadja, in da sušenje popolnoma preneha, ko je zrak nasičen, tisti bo skrbel tudi za to, da se bo v sušilnici zrak izmenjeval (ventilacija). To se pri navadnih brezdimnih sušilnicah doseže prav lahko, ako naredimo spodaj skozi zid majhen predor za izstop zraka, zgoraj na stropu sušilnega prostora pa odprtino, skozi katero uhaja nasičen zrak na plano. Te odprtine je pa treba včasih povečati, včasih pa zmanjšati, zato naredimo za vsako primereno zaklopnico. S pazljivostjo in vajo se pričujemo, kako je treba kuriti v sušilnici in koliko je odpirati zaklopnice, da se doseže ugodna ventilacija.

Če hočete imeti pri sušenju sadja dober uspeh, upoštevajte sledeča glavna načela:

1. Za sušenje rabite tsto sadje, ki daje dobro suho robo. Nikar ne mislite, da je za sušenje tisto, kar ni za nobeno drugo rabo.

2. Sušite le popolnoma zrelo, godno sadje. Drobij, ničvreden izbirek, črvido in celo nagnito sadje ni za sušenje.

3. Jabolka in hruške olupite in zrežite šele tik preden jih denete sušiti, sicer močno počrne in dobe slabo zunanost.

4. Prehuda prvotna toplota neugodno vpliva na potek sušenja. Izprva naj bo v sušilnici 50—60 stopinj C, proti koncu sme toplota polagoma poskočiti na 80, kvečjemu do 85 stopinj C.

5. Skrbite, da se v sušilnici izmenjava zrak. V zaprtem zraku se sadje kuha ali peče, ne pa suši.

6. Ne sušite sadja preveč. Dovolj je suho, ako ne morete iz njega iztisniti soka, daji je še volno. Sadje, ki ropota kakor orehi, je presušeno.

7. Sušite sadje le v brezdimnih sušilnicah. V dimu sušeno sadje ima majhno veljavo.

Največja izbira

vsakovratnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.
Njivo ali travnik. Če ne boš podpisal, ne dobiš

Razkuževalna sredstva za žita.

Razkuževanje žita proti glivičnim boleznim (snetjavosti) se bolj in bolj širi med umnimi kmetovalci, ki so sprevideli, da samo s tem smejo pričakovati zdrav pridelek in obilo letino. Niso pa vsa sredstva, ki jih dobimo v trgovini, enako dobra, vsled česar je umestno, če navedemo tukaj tiste lastnosti, ki jih tako sredstvo mora imeti, da bo tudi res učinkovito.

Najvažnejše in najnavadnejše glivične bolezni žit, proti katerim rabimo razkuževalna sredstva, so: smrdljiva snetjavost na pšenici, prašna snet na pšenici, odkrita snet na ječmenu, odkrita snet na ovsu, snet na raznih steblih, bulava snet na koruzi. Dobro razkuževalno sredstvo mora na semenju se nahajajoče troske različnih tu navedenih glivic zagotovo uničiti. Če ima to lastnost, potem se lahko uporablja tudi proti glivičnim boleznim pri pesi in pri stročnicah (fižol, grah). Dalje mora razkuževalno sredstvo biti tako jedko, da ne poškoduje tresov samo odzunaj na kožici, ampak mora prodreti v nje in jih popolnoma umoriti. V zemlji ne sme izgubiti svoje razkuževalne moči. Pa tudi njegova jedkost ne sme biti tako velika, da bi oškodovala klice semenja.

Iz teh vzrokov se moramo pri namakanju žita v raztopini modre galice, ali pa še veliko boljše uspuluna natančno držati navodil. Najbolj gotov način postopanja je namakanje v določeni raztopini, manj gotov je škropljenje z raztopino razkuževalnega sredstva. Pri uporabi modre galice vzamemo pol kilograma galice na 100 litrov vode; pri uspulunu vzamemo $\frac{1}{4}$ kilograma na 100 litrov vode. Pripomniti treba, da namakanje pospešuje tudi kaljivost semenja, in splošno je opaziti, da s temi sredstvi namočeno semenje hitreje in enakomerneje skali.

Gospodarska obvestila.

CENE.

g Trg z žitom. Položaj na žitnem trgu se v minolem tednu ni mnogo spremenil, izvzemši malega nazadovanja cen pšenice in moke vsled dviga dinarja. Koruza je ostala prej kot slej trdna v ceni ter je še v zadnjem tednu zabeležila povišek od 5 para pri kilogramu. Oves je zelo zanemarjen, cena istemu pada, ker z ozirom na njegovo slabo kakovost ni najti odjemalcev. Povpraševanje po moki je malenkostno, ker se konzum vzdržuje nakupa v pričakovanju nadaljnjih znižanj cen.

g Novosaška blagovna borza. Pšenica baška 355 do 362 Din; ječmen 340 do 350; oves 260 do 265; kuruza baška Din 285 do 290; moka na bazi nulerce 550; otrobi baški 180; fižol beli laški 460 do 465 Din.

g Ljubljanska blagovna borza. Cene se razumejo, kjer ni drugače povedano, za blago postavljeno na postajo v Ljubljani, in sicer za 100 kg v dinarjih. Pšenica domača 375 Din; pšenica baška franko baška postaja 365; pšenica stara baška 430; rž baška franko baška postaja 290; kuruza baška franko baška postaja 290; otrobi pšenični, drobni franko štajerska postaja 220 do 225; moka pšenična, franko Vrhpolje,

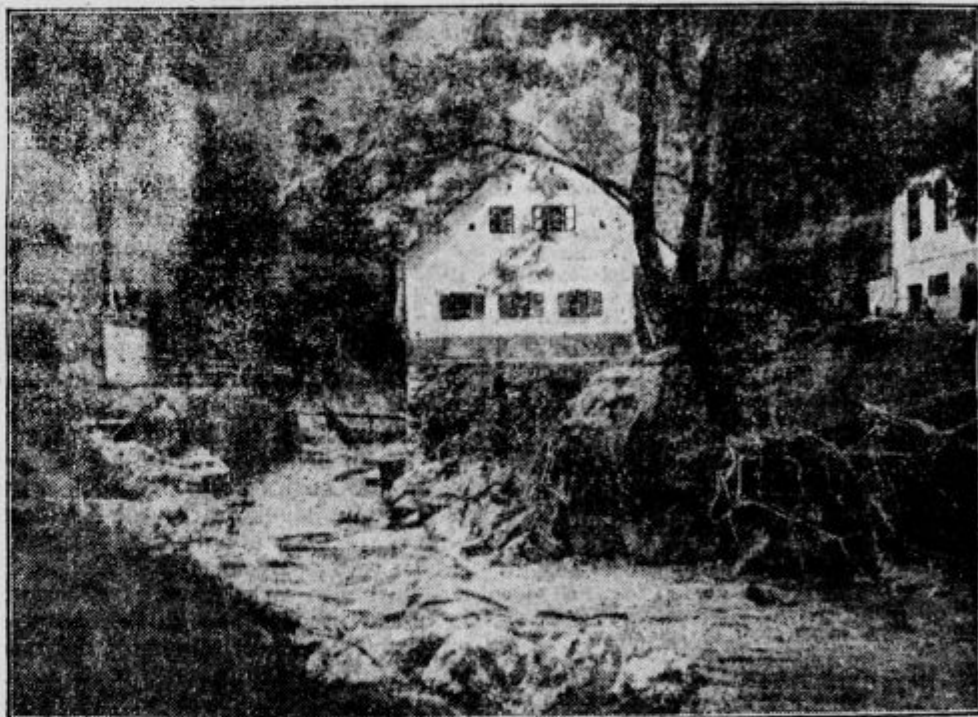
baza nulerca 580; laneno seme 675; fižol »ribničar« 600, »prepelicar« 500, »mandalon« 440; krompir franko nakladalna postaja 110 do 220; suhe gobe, po kakovosti, srednje 42 do 50; jabolka, obrana, zimska la franko nakladalna postaja 140; seno la sladko, prešano, franko Ljubljana 75; vino belo dolensko, štajersko, hrvaško, po vzorcu franko nakladalna postaja 710 do 800.

g Les. Trami merkantilni franko meja 445 do 460 Din; deske monte franko meja 670 do 710 Din; hrastovi plohi, franko meja 1165 do 1200; bukovi hlodi Ia in IIa franko nakladalna postaja 240 do 255; drva suha bukova franko nakl. postaja 28 do 29; oglje vilano Ia franko meja 123 do 125 Din.

g Trg z jajci. Pridelek jajc se je zmanjšal. Na inozemskih tržiščih je trgovina živahnejša radi jesenske kampanje, zato so tudi cene začele rasti. V Švici plačujejo za zaboj pariteta Buchs po 200 do 205 švicarskih frankov. Zadnje čase so cene pri nas

dra 17 do 18 odst. 150 Din, kalijeva sol 40 do 42 odst. 170 Din, kostni superfosfat 18 do 20 odst. 190, rudninski superfosfat 16 odst. 120 Din, razklejana kostna moka 160 Din, apneni dušik 320 Din.

g Gospodarska zveza notira sledeče cene: Gnojila: Superfosfat rudninski 16 odst. po 120 Din. — Superfosfat kostni 18/20 odst. po 190 Din. Razklejana, bela kostna moka po 160 Din. Tomaževa žindra 17/18 odst. po 150 Din. Kalijeva sol 40/42 odst. po 170 Din. Kajnit 12/14 odst. po 90 Din. — Krmila: Klajno apno po 4.50 Din., pri manjšem odjemu 6 Din. — Vinogradniške in kmetijske potrebščine: Gumijevе trakove po 140 Din. Žveplo, dvojno rafinirano po 3.75 Din. Trierji (čistilniki za žito) znamke »Heid MIA« po 2900 Din, znamke »Heid MIB« po 2800 Din. Mlatilnice na ročni in gepeljni pogon 4500 Din. Mlatilnice na gepeljni pogon s silo in troso 5700 Din. Gepelji na 88 obratov 4500 Din. Gepelji na 24 obratov 4000 Din. Okopalniki 1000 Din. — Cincin 725—730 odst. pri odjemu celega barela 13 Din. — Nadalje imamo na razpolago vsakovrstni poljedelski stroji: čistilniki (pajtelni), slamorezalce, sadni mlinci, plugi, travniške in poljske brane, kose in brusi, vodne žage, brzoparilniki, kovani žebli, gnojnične sesalke, tehtnice, separatorji za mleko, zidarske žlice, kladiva, bakreni kotli, lopate

Povodenj v Puštalu. Hribernikova hiša v Puštalu. Žago je odnesla voda, ki je vdrla tudi v hišo ter odnesla celo kuhinjsko opravo, zasula klet in pokončala vse žito, na levi strani je betonski zid, od katerega je potok odtrgal 6 m dolg in 1 m debel kos ter ga odnesel. Malo spodaj so našli v nanošenem drevju truplo Jakobova Fojkarja, ki ga je voda odnesla z vozom in konji vred, ko se je vračal domov k Sv. Ožboltu. Dotični, ki je truplo našel, je nabiral drva in misleč da vleče omajeno vejo, je potegnil za komolec mrtvega Fojkarja.

nekoliko popustile, od 1.75 na 1.60 do 1.65 Din. Za začetek septembra se je sicer računalo na dober odjem, ki pa ni nastopil v pričakovani meri. Nadaljne gibanje cen je zelo odvisno od vremenskih prilik.

g Trg z mlekom in sirom. Odjem za mleko se je na dunajškem trgu nekoliko povečal. Trenotno se od nas izvažajo mleko po 3.50 Din franko meja. V Ljubljani se pa prodaja od 3.50—3.75 Din. Sir zelo dobro gre, tako da pride povečini še nedozorelo blago na trg. Polnomastni domači emendolec se prodaja po 42 do 45 Din.

g Trg z umetnimi gnojili. Umetna gnojila notirajo sledeče cene: Tomasova žlin-

za šihat, vodne sesalke, kosilnice, kline za slamo-reznice, brizgalnice za grozdje, sejalni stroji, predležja itd.

ŽIVINA.

g Cene živine, telet in prašičev v Ljubljani. Voli prvovrstni za kg žive teže Din 14 do 15, voli rejeni Din 13 do 13.75, voli za vprego Din 12.50 do 13.50, biki rejeni težki Din 13.75 do 14.25, biki lahki Din 12 do 12.75, krave rejene Din 11 do 12, telice rejene Din 12.50 do 13, teleta težka Din 19.50 do 20.50, teleta lažja Din 17.75 do 18.25, prašiči debeli Din 19 do 20, prašiči peršutarji Din 18 do 18.75, prašiči zaklani Din 24 do 25.

Kupčija z živino, teleti in prašiči je na živahnosti zelo popustila. Kupci so postali precej izbirčni in so plačevali le za res dobro blago navedene cene. Vse cene je razumeti tako, da so pri ceni všteti tudi stroški dogonov, dovozov in drugih pristojbin, ki jih mora prodajalec plačati v Ljubljani. Cene so v splošnem začele znatno padati, zlasti to pri goveji živini in prašičih, pri katerih ni bilo mogoče doseči zgoraj navedenih cen. Blaga se pa vsled padca cen ponuja precej, tako da se bati, da bodo cene še bolj padle. Dobro rejeno blago bo vedno še doseglo lepo ceno, zato ga ne kaže preveč ponujati.

IZVOZ.

Znižanje izvozne carine na žito. Dne 11. t. m. je stopilo v veljavo znižanje izvozne carine na pšenico od 20 na 16 Din pri 100 kg in na rži od 20 na 10 Din. Obenem je ukinjena izvozna carina na pšenični zдроб in na pšenično, rženo, ječmenovo, ovseno in koruzno moko.

g Iznos denarja v tuje države. Finančno ministrstvo je v zadnjem času naredbenim potem znatno olajšalo doslej veljavne predpise glede iznosa denarja. Potniki smejo vzeti sedaj v vse države po 2000 Din v naši valuti. Poleg tega pa še na Francosko 6000 francoskih frankov. V države, katerih valuta je višja od francoskega franka se sme poleg 2000 dinarjev vzeti protivrednost od 6000 francoskih frankov v denarju dotične države; a v države, katerih valuta je nižja od francoskega franka, sme potnik poleg 2000 Din vzeti protivrednost od 3000 franc. frankov v valuti dotične države. V Madžarsko, Avstrijo, Nemčijo, Poljsko in Rusijo se sme omenjena protivrednost od 3000 franc. frankov vzeti v vsaki valuti. Tečaj franc. franka se računa po državnem tečaju, ki ga objavlja za vsak mesec naprej inspektorat finančnega ministrstva. Ako potuje potnik v več držav, med katerimi je ena z valuto višjo od franc. franka, sme poleg 2000 Din vzeti le protivrednost 6000 franc. frankov, ako pa potuje v več držav z nižjo valuto, sme poleg 2000 Din vzeti le protivrednost 3000 franc. frankov — torej v vseh primerih toliko, kolikor sme vzeti za eno državo.

RAZNO.

g Izenačenje davčnih zakonov. V finančnem ministrstvu zbirajo material za osnutek novega davčnega zakona, ki bi veljal za celo državo. Pričakovati je, da bo osnutek novega zakona predložen obenem s predlogom proračuna skupščini.

g Zakon o poljedelskem kreditu. Dne 13. in 14. t. m. je kmetijski minister g. dr. Kulovec sklical posvet za končno ureditev načrta zakona o poljedelskem kreditu. Posvetovanje je otvoril g. minister osebno, ki je v svojem nagovoru povdarjal, da je namen posveta ta, da se zedinijo v načelih glede teh kreditov. Za predsednika je bil na predlog g. ministra izvoljen načelnik poljedelskega ministrstva Stojković, za podpredsednika pa Mihajlo Avramović. Predsednik Stojko-

vić je nato podal zgodovino poljedelskih kreditov in navedel načrte bivših ministrov Jankovića in Puelja ter načrt, ki ga je izdelala Zemljoradniška banka. Podpredsednik Avramović je podal zgodovino poljedelskih kreditov v evropskih državah, zlasti v Nemčiji in Bolgariji. Povsod je tozadevna državna akcija propadla, zadrudne akcije, uvedene s pomočjo države, so pa vspele. Vsi udeleženci so se izjavili za osnutek Zadrudne banke, ki bi mogla delovati z Zadrudnimi Zvezami. Odločno pa so se izjavili proti Državni Zemljoradniški banki, ki bi delala s posameznimi osebami po svojih podružnicah in agencijah. Dr. Basaj je v svojem govoru zagovarjal stališče zadrudništva, ki je edino poklicano in sposobno, da to vprašanje reši v prid polje-

čakovanega uspeha. Nekatere pokrajine se sploh odtegujejo zavarovanju pri državnih ustanovah in se rajši obračajo na privatna društva. Iz tega položaja misli kmetijsko ministrstvo najti izhod v preureditvi dosedanjega zakona, ki naj bi se oslonil na novo osnovo zavarovanja. Najprikladnejše zavarovalne ustanove bi bile državne ali mešane, pri katerih bi bila odrejena stroga državna kontrola. V tem oziru bi moglo služiti za vzor zavarovanje, ki ga je Bavarska uvedla 1884. l., ki je bilo potem tekom časa zelo izpopolnjeno. Bavarska je vpeljala drž. zavarovanje. Četudi je ta dežela zelo podvržena vremenskim škodam, vendar ni nosila nobenih doplačil, ker so premije same pokrivalo škodo.

Povodenj v Polhovem gradu. Zemeljski plaz v Mačkovem grabnu.

delstva. Minister dr. Kulovec se je tudi izjavil za osnutek Zadrudne banke. Za vse potrebe vseh poljedelcev ni mogoče dobiti kreditov, ampak le za one, ki so najbolj napredni in člani zadrug. Država mora ustvariti pogoje, da se more vsakdo poslužiti kreditov v zadrugah, ki so vsem pristopne in nikogar ne izključujejo. Posvet je trajal dva dni in prišlo je do važnih sklepov v tem za naše kmetijstvo tako perečem vprašanju. Prihodnjič objavimo sklepe tega posveta.

g Zborovanje vinarskih strokovnjakov. Na poziv kmetijskega ministra so se dne 15. in 16. t. m. sestali v Belgradu v poslopju državne razredne loterije vinarski strokovnjaki, trgovci z vinom in vinogradniki, da se pomenijo, kako od pomoči stalni vinski krizi v naši državi. Konference se je udeležilo nad sto interesentov, ki so obravnavali vzroke vinske krize in stavljali različne predloge, kako ji od pomoči.

g Zavarovanje proti toči. Dosedanja ureditev tega vprašanja ni pokazala pri-

Poročni prstani

14 kar. zlato
6 kar. zlato
amerik. dublé

vedno v zalogi

F. ČUDEN

Ljubljana, Prešernova 1
Selenburjova 7

Zobotehnik JOŽEF ŽIBERT

KAMNIK — ordinira od 8 do 12 in od 2 do 5,
v nedeljah in praznikih od 9 do 11 dopoldne.

PO SVETU

Avstrija. 11. t. m. je izbruhnila pri naši državni sosedi velika kovinarska stavka. Vsi obrati, v katerih se prideluje železo in druge kovine, so stopili v stavko. Samo na Dunaju stavka 60.000 delavcev, vseh stavkujočih pa je nad 100.000. Boje se, da ne izbruhne generalna (splošna) stavka.

V. zasedanje društva narodov. 8. t. m. zvečer se je pripeljal v Zenevo avstrijski državni kancelar dr. Seipel skupno z zunanjim ministrom dr. Grünbergerjem in s finančnim ministrom Kienböckom. Takoj naslednji dan je imel dr. Seipel daljši razgovor z našim zunanjim ministrom dr. Marinkovičem in s trgovinskim ministrom dr. Šumenkovičem. Vsega skupaj je bilo doslej v Zenevi že 15 ministrskih predsednikov, kar izpričuje, kako veliko važnost polagajo vse države na to zasedanje. 9. t. m. je govoril na glavni seji ogrski zastopnik grof Appony, ki je dejal, da je trianonska mirovna pogodba obvezala Ogrsko, da se razoroži in da se je pri tej priliki storila svečana obljuba, da se bodo razorožile tudi druge države, kar se pa ni zgodilo. Appony je še dejal, da ni pravično, da je Ogrska popolnoma razorožena, njeni sosedi pa, da so oboroženi do zob. Njegov govor je bil sprejet zelo nesimpatično, kar se je videlo tudi iz ostrega odgovora predsednika Društva narodov. 10. t. m. je na seji med drugim govoril tudi bolgarski zastopnik Kalfov, ki se je izrekel za razorožitev in za vzpostavitev meddržavnega razišodišča. 11. t. m. je zapustil Zenevo naš zunanji minister dr. V. Marinković skupno s trgovin. ministrom Šumenkovičem. Ob svojem povratku v Beograd je zunanji minister izjavil časnikarjem, da obstoji živa potreba, da ustanovi naša država v Zenevi svoje stalno zastopstvo, kar bo on z dovoljenjem parlamenta prejkomogoče storil. Kar se tiče Male antante je dr. Marinković dejal, da uživa v Društvu narodov velik ugled; njen vpliv ni nič manjši od vpliva velesile. V Zenevi so se bili tudi dogovorili, da bodo jugoslovanski parlamentarci posetili francoške parlamentarce. Francoški parlament, ki se bo v kratkem setal, bo določil dan obiska. Ob tej priliki bo priredil franc. jugoslovanski odbor v Parizu slavnost, kateri bo predsedoval Herriot. Kmalu nato bodo franc. parlamentarci vrnili našim obisk.

Z malim
stroškom
vam

JUHANA
napravi
najboljšo
brano!

FRANC ERJAVEC,

»PRI ZLATI LOPATI«, trgov. z železnino,
LJUBLJANA " Valvazorjev trg štev. 7,
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstne želez-
nine ter tudi prvovrstni dalmatinski »PORTLAND
CEMENT« po nizki ceni.

GOSPODINJA

STREŽBA BOLNIKOV.

Mazanje, vribavanje, masiranje z mazili in tekočinami naj se vrši točno po zdravnikovih predpisih, ki natančno določijo kdaj naj se vrši in koliko množino mazila je treba jemati. Pri sredstvih, ki bi pustila madeže na posteljnini, ovij bolno mesto s tanko obvezo.

Pri opravljanju telesne potrebe nudi bolniku kolikor moreš pomoči. Za bolnika, ki še lahko vstaja, imej v sobi nalašč za to prirejen stol. Če ne more s postelje, imej pripravljeno plitvo nočno posodo, ki jo porineš podenj. Seveda ga moraš pri tem z eno roko pod križem privzdigniti.

Rabljeno nočno posodo pokrij in takoj odstrani iz bolniške sobe, dobro pomij in pri nalezljivih boleznih tudi razkuži, tako pri tifusu, kolери, griži in škrlatici. Pri teh boleznih je treba odpadke razkužiti na ta način, da jih poliješ z ena: o množino apnega mleka.

Tega si napraviš na sledeči način: En liter žganega apna deni v posodo in poškropi s tri četrt litra vode in mešaj, da apno povzame vso vodo in se spremeni v prah. Ta prah pomešaj s tremi litri vode, a pazi, da te ne pošprica, zlasti, da ne pride v oči, ker je zelo jedka tekočina. Spravi jo v zaprto posodo in pred porabo dobro pretresi.

Sele po proteku ene ure, ko so doobra razkuženi jih zlij, najbolje v posebno jamo, kjer jih pokrij z apnom in pepelom.

Ako bolnik ne čuti svoje potrebe, pregrni podenj večkrat zloženo rjuho, ki jo moraš večkrat menjati, da ga vlaga ne peče. Na modroc ali blazino pa pregrni kos kaučukovega blaga ali povoščenega platna, da vlaga ne pride v celo posteljo.

Bolnika, ki bljuje, dvigni, ali mu vsaj pridvigni glavo. Za tak slučaj imej pregrnjeno posteljo in prav blizu kje široko skledo. Zelo neokusno je, ako zato rabiš nočno posodo, ker to bolnika še draži k bljuvanju. Skrbi zato in prigovarjaj bolniku, da kolikor dolgo more zadržuje bljuvanje, ker ga to silno utruji. Po bljuvanju osnaži bolniku usta in nos in osveži potem bolnika z malimi količinami hladilno pijače.

Ako je bljuvanje v zvezi z nalezljivo boleznijo, ravnaj z odpadki ravno tako kakor je treba ravnati pri kužnih boleznih.

Pri vseh teh pomočih pa moraš vedno gledati na strogo snago bolniške postelje, tal in sobine oprave. Poleg tega, da delaš škodo, tudi bolniku zbujaš gnus, ako postavljaš na mizo, kjer stoji zdravila, pijače in jedi, nočno posodo, pljuvalnik in podobno.

Vsako rabljeno žlico ali kozarec takoj umij. Ako bolnik kašlja, naj ne požira pljunke, ampak ga izpljune v pljuvalnik (navadno pokrita skleda z odprtino na sredi), ki naj bo do polovice napolnjen z razkužno tekočino (2 odst. karbolov, kresolinovo al lizolovo raztopino, ki se dobe v drogeriji). Nikoli pa naj ne pljuje v robec.

Ako pljuje v pljuvalnik z žaganjem, je treba pljunke in žaganje vsako jutro in pa vsak večer, ali še večkrat sežgati.

Pri sumljivih boleznih pa na zahtevo zdravnika shrani odpadke do njegovega prihoda, da jih pregleda.

ZRAČENJE STANOVANJA.

V zaprtih prostorih našega stanovanja se zaradi dihanja, pri katerem rabimo kisik iz zraka, zrak zelo hitro pokvari, zlasti še zato, ker izdihavamo ogljikovo kislino, ki se na ta način v velikih množinah nabira v zraku in je za naša pljuča naravnost škodljiva. Poleg tega pride v zrak našega stanovanja tudi še izhlapevanje telesa, vzduh in duhovi raznih stvari, ki so v stanovanju in neprijetna toplota, ki se zaradi vsega tega proizvaja. Zato slišimo večkrat, da je tu ali tam slab zrak. Toda navadno govorimo o tem, če nas nos opomni na to, a takrat je navadno že višek slabega zraka. Treba je, da slabi zrak pogosto izmenjamo z dobrim, t. j. da zračimo. Navadno nobena hiša ni tako dobro zidana, da bi ne imela v zidu, ob oknih in vratih in pri peči kakšnih malih odprtin, toda to ne zadošča za vsakdanje prezračenje, ker ne prihaja po njih dovolj svežega zraka. Zato je treba zračiti na ta način, da odpremo okna in vrata, ker se s kratkim prepibom najhitreje izpremeni zrak. Za to zadošča že par minut, dočim je treba le od ene strani dalje časa zračiti.

Zračiti je treba vsak dan, poleti in pozimi, ker človek nujno potrebuje zraka za dihanje. Vsakdo je že lahko občutil sam na sebi v polni cerkvi ali na velikem shodu, v zaprtem prostoru, kako težko je dihal, kako je postajalo dihanje kratko, kako je treba loviti sapo. Pogosto v taki gneči obidejo človeka take slabosti, da se onesvesti; ko ga pa prineso na sveži zrak, pa je kmalu zopet dobro.

Čim več ljudi je v enem prostoru, tem bolj je treba zračiti. Ni pa se treba bati, da pride mrzel zrak v sobo; saj se kaj hitro segreje in vsaka gospodinja se lahko sama prepriča, da je pozimi, ko je dobro prezračila in potem zakurila peč, v sobi mnogo gorkeje kot pa pred zračenjem in naj bi bila peč še toliko gorka. Slab in prenasičen zrak se namreč ne segreje, dočim se svež in čist zrak prav hitro ogreje in občutimo veliko prijetnost po vsem telesu. Zato ne zabij v jeseni oken za celo zimo! Ne zasipaj že ob prvem mrazu špranj na oknih z žaganjem, da ja potem ne moreš oken več odpreti! Drži se pravila, da zračiš vsak dan! Tudi želodec zahteva svoje vsak dan in še po večkrat; kako moreš odreči pljučam, ki so neobhodni del tvojega telesa, kar potrebujejo?

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

LISTEK

Sovrašтво in ljubezen.

(Dalje.)

Medtem Matija Gorec ni imel časa, da bi se zanimal za govorjenje v vasi. Ogromno delo, da zopet dvigne propalo Bukovje, je ležalo na njegovih ramah. In s to nalogo je rastle njegova moč. Prvikrat v življenju je stal pred tako težkimi zahtevami, in te so ga utrdile.

Že zgodaj spomladi so začeli zidati splotja. Matija Gorec je našel pametnega, vestnega zidarja, ki je svoje delo izvršil solidno, hitro in poceni.

Gorec je delal od zgodnjega jutra do poznega večera. Bajželj, velikan, je delal za tri. Pa tudi otroci so pridno pomagali po svojih močeh, in Janček se je te dni obnašal brezhibno, zakaj podnevi ni bilo niti minute časa, da bi se igral in zvečer je bil do smrti utrujen.

Pri vsem tem marljivem delu je manjkal samo Henrik. Bil je zopet v šoli. Parkrat je pisal nujno, da hoče domov, da hoče pomagati. Toda Gorec, njegov varuh tega ni dovolil. Komaj odgovoril mu je. Samo enkrat mu je pisal na dopisnici: »Ljubi Henrik, bodi le tako priden v šoli, kot smo vsi mi tu doma, pa bo vse dobro.«

In tako je prišlo, da je prinesel Henrik o Veliki noči domov izpričevalo kot »tretji v razredu«, vključ duševni boli, ki je ovirala njegovo šolsko delo.

Nihče ni pričakoval dečka na kolo dvoru. Ni preostajalo konja za vožnjo. Toda tam je stal neki voz iz Henrikove rodne vasi. Neki kmet je prišel nekoga iskat. S

listke narezane krompirje. Ko krompir v tej polivki prevre, je jed gotova.

POVIDEL.

Poberi iz zrelih češpelj kosti, deni jih v lončeno posodo ter jih kuhaj pri hudem ognju na plošči na ognjišču in pozneje bolj pri kraju ter pazi, da se ne prismođe: zato jih premešaj med kuhanjem večkrat z leseno žlico. Kuhane so, ko stoji žlica, ki si jo vtaknila v povidel, pokoncu, ne da bi se nagnila. Vroč kuhani povidel stresi v lončene lonce ali v kozarce, ki jih postavi na hladno. Ko se je popolnoma shladil, nareži okroglo čiste papirčke, pomoči jih v rum ter položi v vsak lonec po enega tako, da povidel popolnoma pokrije. Končno jih zaveži s pergamentnim papirjem in jih shrani na suhem hladnem prostoru. Kadar povidel rabiš, deni ga v kožo, prilij mu nekoliko vode in vina, malo sladkorja in cimeta, postavi na ognjišče, da zavre, in mešaj, da se razpusti. Kadar daš povidel v lonce, postavi jih v pečico ali peč, ki je še vroča, a ne preveč, da se napravi na vrhu povidla skorjica, katera obvaruje povidel plesnobe. Tudi par žlic olja denesh lahko po vrhu ali par žlic razstopljene masti. Seveda ga moraš ravnatako zavezati.

M. R.

težkim kovčekom je stal Henrik in čakal, ali ga bo kmet povabil, naj se pelje z njim. Toda ta ni rekel besede, prositi pa je bilo Henrika sram. Tako se je peljal kmet z napol praznim vozom domov. Henrik pa je zgrabil kovček in šel proti domu.

Kovček ga je tiščal na ramah in plečih. Toda dečku se je zdelo, da je to, kar ga tišči na prsih in srcu še težje. Prvič je prišel domov po smrti staršev.

Kako težko je šel. Težko in brez veselja. Prav nič ni bil radoveden na izpremembe, ki so se med tem izvršile. Preveč je že bilo izprememb na domu.

Ko je lahko videl Bukovje, je obstal in globoko vzdihnil. Nato pa je začel bridko jokati. Ali je bil on tam doli doma? Ali je res to oni kraj, po katerem je hrepenel v trenutkih domotožja? Ali je mogoče zašel? Ali ni to tujina?

Ko bi hodil sedaj tam doli njegov oče, ali ne bi bilo lepo.

Toda tam je pokopališče. Tam ležita oče in mati. Tja mora Henrik iti, če hoče priti domov.

In še silneje so mu padale solze po licu.

Tedaj se je dvignilo nekaj na robu ceste in je letelo proti Henriku. Bila je Prekova Lota.

»Dober dan, Henrik! Dober dan! Kako lepo je, da si prišel! Poglej — šopek sem naredila. Na, vzemi ga! Zakaj ne rečeš nič? Ti ne ugaja? Ni nikakih lepših cvetic sedaj.«

»O da, Lota, zelo lep je. Odkod pa prihajaš?«

»Vedela sem, da boš prišel. Nihče te ni šel iskat, zato sem ti hotela iti nekoliko nasproti.«

V zadregi je bil.

»No da, Lota; vidim vsaj nekoga, ki ga poznam.«

»Daj, ti bom pomagala nesti kovček. Joj, je težak.«

»Pusti Lota, kovčka ne moreš nesti, ga bom že sam nesel!«

»No, daj roko stran! Nesla bom Kovček! Grozno truden moraš že biti!«

»Saj ne moreš, Lota! Daj, bom vsaj na enem koncu prijel, potem bo šlo lažje!«

Tako sta se zedinila in sta nesla skupaj kovček. Iz gozda se je smejala pomlad in Henriku Nagliču je postalo prijetno pri srcu. Tesnoba je izginila in kakor čudežno je prišlo v njegovo srce počitniško veselje.

»Lota, tako vesel sem, da sem te srečal.«

Nedolžno mu je pogledala deklica v obraz in se smejala.

Henrik je začel vsakdanji razgovor, ki sta ga nadaljevala, dokler se nista malo pred Bukovjem poslovila.

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kočenina, izdelana iz najboljše ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Kolikokrat in kako dolgo je treba zračiti, zavisi od letnega časa, od števila oseb, ki so v enem prostoru, pa tudi od svetilk in peči, ki goré; kajti tudi te jemljejo iz zraka kisik za gorenje, kakor človek za dihanje. Vsekakor je treba spalnico, v kateri so ljudje tudi čez dan, zvečer še enkrat prezračiti; bolj zdravo je spat v mrzli sobi, kakor pa v slabem zraku. Čisti in sveži zrak je prvi pogoj za zdravo stanovanje.

OTROKOM »ORLIČA«.

Priljubljeni mladinski list »Orlič« je s pravkar pričetim šolskim letom nastopil svoj V. letnik. Prva številka tega letnika, ki jo imamo že v roki, je živa priča, da bo »Orlič« tudi v tem letu ostal našim malim to, kar jim je bil doslej z vso svojo mlakavno vsebino — poučni članki, pripovedovanja iz otroškega življenja, pesmi, igra, telovadne vaje, zlasti pa še »Vesela pošta« — zna »Orlič« seči mlademu bravcu in mali bravki v dušo. Da, »Orliča« ni treba več priporočati, ker se je v štirih letih svojega življenja sam dosti priporočil in ga naši mali že prav dobro poznajo — le opozoriti hočemo nanj tiste naše starše, ki morda še ne vedo, kako izvrstnega prijatelja svojim malim lahko najdejo v »Orliču«. Zato naj se ne obotavljajo in naj lepi list takoj naroče. Izhaja vsak mesec začenši od septembra pa do konca velikih počitnic prihodnjega leta. Ves letnik pa stane samo 10 Din za posamezne naročnike. Ako se pa naroči pod skupnim zavitek vsaj 20 izvodov, pride le 6 Din na snega naročnika. Za naročbo vzemite navadno dopisnico za 2 K in jo naslovite na: Upravništvo »Orliča«, Ljubljana, Ljudski dom. Na drugo stran napišite naslov naročnika ali naročnice. To zadostuje. V prvi pošiljki boste našli poštno položnico, s katero boste poravnali malenkostno naročnino. — Torej, modri starši, še enkrat vam kličemo: »Orliča« vašim otrokom!

KROMPIR S PARADIŽNIKI.

Olupi in zreži na kocke dva debela krompirja, deni v kožo eno žlico masti, eno drobnost na listke zrezano čebulo in krep paprike. Ko se čebula zarumeni, prideni pripravljene krompir. To praži med večkratnim mešanjem 10 minut, esoli in zalij z ¼ litrom vode, v kateri si prevrela srednje debel paradižnik, s pretlačenim paradižnikom vred. Kuhaj krompir do mehkega ter ga postavi samesa z zabeljenim fižolom na mizo. Seveda se prilaga tudi košček mesa zraven.

KROMPIR V POLIVKI SVEŽIH KUMAR.

Olupi srednje veliko kumaro, nakrhlij jo ali zreži na listke, deni jo v ekledo, polij s par žlicami kisa in malo esoli. Tako pripravljeno kumaro pokrij in postavi 1 uro v stran, da zvodeni. Medtem napravi prežganje iz 4 dkg masti in 3 dkg (za eno žlico) moke, ki mu pridaš drobnost zrezanega peteršilja in čebule. Nato kumaro ožmi in jo stresi v prežganje, da se duši 10 minut. Nato potresi s poprom in zalij z ¼ litrom vode ali juhe ter kuhaj še ¼ ure. Pridaš še žlico kisle smetane in zreži v to polivko 3 do 4 kuhane in olupljene ter na

Pred hišnimi vrati je Henrik obstal. Komaj je spoznal domače posestvo. Mnogo je bilo izpremenjenega. Velika množina zidarskega materiala je bila nakopičena na dvorišču in mnogo ljudi je bilo zaposlenih pri delu.

Ob strani pri zidu sta sedela Janček in Lena. Vsak je imel v roki kladivo in tolkla sta apno s stare opeke.

Ko sta zagledala Henrika sta hitro pri-tekla k njemu. Z velikim veseljem sta ga pozdravila.

»Joj,« je zavpil Janček, »na kovček pa ni nihče mislil. No, to si težko vlekel. Daj sem! To je težak! Poglej Henrik, ti ne smeš vzeti s seboj vedno toliko knjig, ker so težke, učil se pa v počitnicah tudi ne boš!«

»Od koga pa imaš šopek?« je vprašala Lena.

Henrik je zardel in je iskal kak izgovor. Nato pa je rekel kolikor mogoče ravnodušno:

»Oh, srečal sem Prekovo Loto in ona mi ga je podarila!«

»Prekova Lota?« je vprašala Lena strogo.

»Prekova Lota?« je ponovil Janček srdito.

»No, hvala lepa, s to torej še govoriš in sprejemaš od nje šopke? Kaj takega bi si od tebe ne mislil!«

»Toda kaj — kaj pa je?«

Janček in Lena sta se spogledala.

»Ne ve še. No povedal ti bom Henrik. Ugani, kje je naš Matija!«

»Naš Matija? — Doma! — Kje neki drugje?«

Lena je stopila čisto tesno k njemu in mu zašepetala na uho:

»V zaporu je!«

»V zaporu — saj ni res!«

»Da! Prek ga je tožil, in dobil je deset dni. Radi razžaljenjal!«

Deček je stal kot okamenel.

»No, in ti si sprejel od Lote šopek?«

Henrik ni mogel izpregovoriti besede, niti ene besedice. Košček domovine se mu je odprl preje, ko je šel s sosedovim otrokom. In to mu je bilo tako neusmiljeno odvzeto.

»Od kdaj je že zaprt?« je končno spraval iz sebe.

»Danes je četrti dan. Dal se je zapreti baš čez praznike, da bo potem zopet lahko delal z nami. No vidiš, Prekovi so vsi lo-povi.«

Na eni strani je odmeval kričeč glas:

»Zaprt — zaprt —«

»To je Avgust, idiot! — Na! Tu imate svoj gnoj!«

In Janček je iztrgal Henriku šopek iz rok in ga vrgel preko ceste.

»Kaj delaš, Janček, kaj —«

Toda tam zunaj je kričal idiot: »Cveticel! Cveticel! O, lepe cveticel! Šopek! Šopek! Olepšal te bom! O — o — o —!«

In pojoč je izginil v Zabukovje.

Henrik je stal s sklonjeno glavo tu.

»Naš Matija! Toda to ni bilo prav Janček! Lota vendar ne more nič za to.«

Odgovor mu je dala njegova sestra Lena.

»To je vseeno! Od Prekovih ne smeš vzeti nobenega šopka. To se ne spodobi!«

»Ti vendar ne boš z njimi držal. Tega bi Matija ne zaslužil. No, pridil, Lena, mi-dva morava opeko obtočiti. Pojdi kar v so-bo, Henrik.«

Otroka sta odšla in Henrik je zopet vzela kovček ter stopil v hišo.

V veliki sobi ni bilo nikogar. Prazno in žalostno je bilo, tedaj je občutil Henrik Naglič, da tu ni več doma.

Truden je sedel gost na stol in se podprl ob mizo. In tako je sedel brez jas-nih občutkov. Samo velika tesnoba je bila v njem.

Tudi lačen je bil. Pa nikogar ni bilo, ki bi ga vprašal če kaj potrebuje.

Materin naslonjač je stal ob oknu — prazen. Z omahujočimi, plahimi koraki je šel Henrik bliže in sedel. Obraz je pritisnil na naslonjalo.

Pa tudi na stolu ni bilo doma. Samo divje, bolešno hrepenenje se ga je polastilo, dočim se je že zunaj mračilo.

Tri leta pozneje. Velikonočni zvonovi pojo prav tako kot tedaj, ko je bilo Bukovje zopet sezidano. Prav isti glas! Ista velikonočna pesem!

Pred cerkvenim sprevodom je šla godba, nato je šel duhovnik s spremstvom in nato verniki v vrsti po pet ali šest.

V taki vrsti so šli tudi Henrik in Lena Naglič, Matija Gorec, Liza, oskrbnik in njegov sin Janček.

Ljudje iz Bukovja so hodili vedno zase. Niso se pomešali med druge.

Po cerkvenem opravilu so šli ljudje z Bukovja skupaj domov.

Bill so veseli, zakaj godilo se jim je dobro. Henrik je bil končnoveljavno iz šole. Dobil je pravico do službovanja kot enoletni prostovoljec in Matija Gorec je bil zadovoljen z njim. Henrik je postal visok, nekoliko blede, a lep fant.

»Naj gre, kakor hoče, Henrik, kako službo boš vedno lahko dobil.«

V ostalem je šlo dobro. Gospodarstvo je bilo popolnoma na novo vzpostavljeno. Vsled par dobrih let, kakor tudi vsled pridnosti se je Matiji Gorcu posrečilo, da ni samo točno plačeval obresti, ampak je vedno še kaj zboljšal v gospodarstvu.

Če ga je pa Henrik vprašal, ali tudi za svoj kapital vzame obresti, se je ozlovolil in rekel:

»Ali bi mi mogoče tudi rad dal plačo kot kakemu velikemu hlapecu? Le tiho bodi! Bom že prišel na svojo stvar, ko bo šlo bolje. Pozneje bomo odračunali. In veš, kar potrebujem, si vzamem in svoji sestri in Lizi pošiljam mleko in maslo, krompir in mast. To je dovolj obresti.«

Posestvo PRODAM po ugodni ceni, 4 ora-lov, ali oddam v najem. Več pove gostilničar KRIZANEC v Zagorju ob Savi. 5604

Lepo oblečeno dekle

takoj ženina dobi — zato po najnovejšo OBLEKO naj hitil — Najcenejše in velika izbira pri: MIH. LÄPUH, Škofja Loka, Spodnji trg, pod »Lipoc«.

Damski in moški klobuki

se sprejemajo v preoblikovanje, moderni damski file klobuki in dr. od 500—620 K. — Se priporoča

J. STEMBERGER

modistka — Dunajska cesta št. 9, Ljubljana.

OD DANES IN VČERAJ

Tekmovanje med človekom in račun-skim strojem. V Parizu živi Jakob Inandi, mož, ki silovito hitro in dobro računa, vse na pamet, brez papirja in svinčnika. Če ga vprašaš, koliko minut ima 37 let, takoj ti pove, da jih ima 19.447.200 in je še zavezan toliko ljubezniv, da ti pove tudi število se-kund, 1.166.832.000. Ve na primer tudi, da je bil ta dan leta 1840. ali 1883. nedelja ali sredi ali kakšen drug dan. In spravili so ga skupaj z računskim strojem in sta tek-movala. Najprvo množenje dveh števil. Inandi je hitrejši kakor stroj. A pri množe-nju števil po štiri je stroj hitrejši; na pri-mer 4527 X 8383. Če je pa treba pomnožiti število samo s seboj, je spet Inandi zma-govalec. Čim večje postajajo številke, bolj zmaga stroj, in slednjic je Inandi čisto upehan.

Plače angleških ministrov. Angleški ministrski predsednik Mac Donald ima 5000 funtov šterlingov plače. Gre mu pa dvojna plača, 10.000 funtov, a pravi, da tudi s 5000 funti lahko živi. Funt je skoraj 1500 kron, 5000 funtov torej 7.500.000 kron. Na mesec pride nad 600.000 kron. Ministrske plače mislijo napraviti vse enako; sedaj so zelo različne. Tako dobi lord-kancelar 10 tisoč funtov; pravi pa, da ima dosti 6000. Neki drug minister ima stalne plače 7000 funtov, pa je imel leta 1914 še 11.000 fun-tov stranskih dohodkov, zopet drugi pa 6000 in 13.000. Drugi ministri so pa slabše plačani, od 5000 dol do 700. Vojni minister dobi 4500 funtov, minister zračnega bro-dovja 3000, generalni poštni mojster 2500, ministri za delo, za javne gradbe, za pouk in poljedelstvo po 2000 funtov. Državni podtajniki in državnozbornski tajniki dobijo pa 1500 funtov itd., »samo« nekaj nad 180 tisoč kron na mesec. Vedeti pa moramo, da imajo ministri tudi velikanske stroške. Ta-ko tudi župan mesta London, ki mora kljub svoji večmilijonski plači še zmeraj iz svo-jega doplačati.

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI (Smrtni slučaj.)

Umrla je v torek v Sutni Marija Barbič, mati č. g. župnika Mihaela Barbič v Poviru pri Sežani in sodn. pisarn. oficjala v Novem mestu. Bila je blaga in verna žena. Prejnil dan še, na Mali Šmaren smo jo še videli v cerkvi pri obhajilni mizi. — Naslednji dan pa je umrl eden izmed najboljših mož v Bušči vasi po enotedenski bolezni, Martin Pavlovič, sorodnik imenovanega č. g. žup-nika. Mož, ki je bil vedno zvest pristav SLS, naročnik »Domoljub« ter več let občinski odbornik in svetovalec, je bil splošno pri-ljubljen in spoštovan. Umrl je bogovdan, kot more le mož globokega verskega pre-pričanja. Zapušča ženo in osem otrok, izmed katerih je najmlajši star šele dve leti. Po-kopal je oba č. g. Barbič. — Na Brezovici pa je umrla tudi isti dan Ana Ajster. Svetila jim večna luč!

Zanesljive tesače partija do 30 mož za izdelovanje tra-mov se takoj sprejme v trajno delo. Zglasiti se je pri upravi gozd. veleposestva Gorjanci, Dolenjska Postaja Novo mesto, Kandija ali Metlika. — Pisan-punobude je nasloviti na IVAN ŠIŠKA, tovarnar — Ljubljana, Metelkova ulica št. 4. 5502

TVRDKA STERMECKI V CELJU.

Ob bistri Savinji, kjer so se svojedobno bili vroči narodni boji za most »do Adrije«, stoji malo a lepo mesto Celje, obdano z bogato okolico in močno industrijo. Na teh narodno vulkanskih tleh se je 1. marca 1905 naselil mlad, a delaven trgovec Rudolf Stermecki, sin slovenskega posestnika iz znanih vinskih goric Bizeljsko. Boj, ne samo navadno konkurenčni, ampak tudi narodno-konkurenčni se je bil na »nož« in tu ne z enako močnimi tekmeči temveč s starorenomiranimi nemškimi tvrdkami z močnim kapitalom in z najboljšimi tvorničnimi zvezami, katere so si znali tudi nekaj časa držati samo za sebe. Solidnost, jeklena volja in delo je zmagalo, majhna narodna trgovinca se je razvila še pred vojno v veletrgovino, v veliko detajlno trgovino in v pošto razpošiljalno trgovino. Ime trgovine Stermecki iz Celja je bilo znano po vseh jugoslovanskih deželah prejšnje Avstrije in ilustrovani cenik pod imenom »Jugoslovanska razpošiljalna« je visel kje na kljuki skoraj vsake jugoslovanske hiše. Radi vojne in povojnih časov je nastala v vsaki redno in solidno vodeni trgovini stagnacija, kar so čuti še danes. Kljub temu pa se je posrečilo tvrdki Stermecki že pred vojno zasnovani načrt izpeljati.

Hiša, kupljena leta 1911, se je po pogodbenem poteku 1923 spraznila vseh strank ter po prezidavanju 7 mesecev spremenila v velike dvorane, katerih ena v pritličju za detajlno trgovino ima 254 m², druge v prvem nadstropju za razpošiljalno in engros 204 m² in prostori za pisarne, krojače, čevljarje, šivalnico perila in druga skladišča 310 m², skupaj 768 m².

Stavbeno delo, po načrtih stavbnega svetnika Alfreda Keller-ja iz Dunaja, je izvršil znani stavbenik Konrad Golobanc iz Celja, portale in druga mizarstva dela Vehovar, strojno mizarstvo Celje, napise firme Pristou & Briceh, Ljubljana, slikarska in plekarska dela M. Dobravc, kleparska dela Franc Tašker, oba iz Celja, napeljava elektrike tvrka Inkret & Belak, Celje, armature, sofitne svetilke in žarnice 8000 sveč so dobavili Kremenezky zavodi, Dunaj-Zagreb.

Oddelki v detajlno trgovini so razvrščeni od zapada proti severu kakor sledi: 1. preproge, zavese in posteljna oprema, 2. bombažaste tkanine, 3. volnene tkanine in sukno, 4. čevlji, 5. damska konfekcija, 6. moška konfekcija, 7. perilo in modni predmeti, 8. klobuki, 9. garderoba, 10. krojaška delavnica, 11. čevljarska delavnica, 12. hišnikovo stanovanje.

L. nadstropje, engros in razpošiljalna: 13. šefova pisarna, 14. knjigovodstvo, 15. korespondenca in ekspedit, 16. sukno, 17. volnene tkanine, 18. bombažaste tkanine, 19. perilo in kratka roba, 20. pletenine, 21. stroji za rezanje vzorcev in šivanje kartonov, 22. garderoba, 23. lepljenje vzorcev, 24. pakovalnica.

Na vsestransko zahtevo posebno iz Srbije, Hrvatske, Bosne in Banata se je imetnik tvrdke letos odločil izdajati zopet vzorčne kolekcije od vse manufakturne robe t. j. sukna, kamgarna, ševjota za moške in ženske obleke, parhanta, cefirja, hlačvine, platna itd., katere se bodo pa pošiljale samo proti šdnevni vrnitvi, drugače proti plačilu 150 dinarjev. Popolnoma zastonj pa dobi na zahte-

vo vsakdo krasno ilustrirani cenik z več tisoč predmeti in slikami.

Ker je železnica precej draga, tvrdka Stermecki pa želi, da si to novo urejeno podjetje, katero predstavlja te vrste znamenitost Jugoslavije, ogleda lahko tudi vsakdo izven Celja stenujoč, delila se bodo do preklica darila v blagu za povrnitev železniške vožnje, in sicer pri enkratnem nakupu

čez Din 1.000 darilo za	„ „ „	Din 20,
čez Din 2.000 darilo za	„ „ „	Din 50,
čez Din 3.000 darilo za	„ „ „	Din 80,
čez Din 4.000 darilo za	„ „ „	Din 120,
čez Din 5.000 darilo za	„ „ „	Din 170,
čez Din 6.000 darilo za	„ „ „	Din 225,
čez Din 7.000 darilo za	„ „ „	Din 300,
čez Din 8.000 darilo za	„ „ „	Din 400,
čez Din 9.000 darilo za	„ „ „	Din 550,
čez Din 10.000 darilo za	„ „ „	Din 700,
čez Din 12.000 darilo za	„ „ „	Din 1.000,
čez Din 15.000 darilo za	„ „ „	Din 1.500.

Izvzeti so samo ostanki, kateri se itak prodajajo pod lastno ceno. in sukanec. — Tvrdka Stermecki zaposluje danes čez 30 uslužbencev, poštne in agente ima pa po celi Jugoslaviji. 5626

Poslano. FRANC GROS iz Tacna štev. 50 preklicujem in obžalujem vse, kar sem dne 30. avgusta 1924 govoril v gostilni pri Travnu v Tacnu proti gg. Pavlu Koviču, Josipu Macarolu in Jožetu Slavcu.

Ljubljana, dne 13. septembra 1924.

Sejalni stroj znamke SAKS, po zelo ugodni ceni prodam. — IVAN SVETLIN, Podgorje št. 43, p. Kamnik.

Ako hočeš biti čeden fant

moraj iti v škofjo Loko po nov gvan. — Najcenejše in velika izbira pri MIH. LAPUH, Spodnji trg, pod »Lipac«. — Ostanki pod lastno ceno!

Trgovina

Marija Rogelj, Ljubljana

SV. PETRA C. 26 — nasproti hotela TRATNIK

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega blaga, kot: ŠTOFA, CAJGA, BARHANTA, bele, modre in rjave KOTENINE, blaga za rjuhe, CVILHA, fine RUTE in šerpe, VOLNE in raznovrstne nogavice.

VELIKA IZBIRA BLAGA! CENE NIZKE!

KUPIMO vsako množico bukovih DRV, bukovega OGLJA, tesanega in rezanega LESA ter plačamo najvišje dnevne cene. Ponudbe na: PROMETNA d. d., — Ljubljana — Krekov trg št. 10.

Bukova DRVA kupuje po najvišjih cenah Družba Ilirija, Kralja Petra trg št. 8. 5459

PRODAJA GORSKIH VINI

Prvovrstna fina vrsta: tirolski rizling, burgundec, Kreatzer, Othello v največji izbi od veleposestev iz kudriških gor. leg od 11—13%. Cene in vzorce pošlje JAN. TETZ, Gudurica pri Vršču, Banat.

Kupim suhe GOBE

po NAJVIŠJI ceni in vsako množino. — Ponudbe z navedbo cene z vzorcem na

IVAN SEVER — VELENJE

NAJBOLJŠA

GONILNA JERMENA

znamke »SPECIAL«, ki so zelo trpežna in vztrajna ter se ne iztegnejo, nudi po tovarn. cenah tvrdka

ČADEŽ & BRCAR

LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 35.

NAZNANILO. Kdor misli kupiti KOLO, naj ne zamudi te ugodne prilike, ker so cene ZNIZANE in se razproda vsa zaloga. Kolesa so znamke PUCH-HELIOS. Ceniki na razpolago! — Kupujejo se tudi srebrne KRONE in staro ZLAŦO po visoki ceni!

Tvrdka Jos. Šelovin-Čuden

LJUBLJANA, MESTNI TRG 13.

Puškarina F. K. KAISER

LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 6.

»U«-PATRONI vseh kalibrov, po učinku najboljši, vedno v zalogi. — PUSKE DVOCEVKE za brezdimni smodnik že od Din 1400.— naprej. MANNLICHER-SCHÖNAUER puške za kroglo. — Raznovrstna municija in vsa LOVSKA OPREMA. Slovite PASTI za divjačino iz Haynau-a. — Zaloga in MONTIRANJE DALJNOGLEDOV na puške vseh kalibrov in sistemov ceno in strokovnjaško, Zagotovljena točna postrežba!

Svoji k svojim!

Kadar kupujete BLAGO za moške ali ženske OBLEKE, za SRAJCE, KAMBRICE, BARHANTE, CEFIRJE, RUTE itd., kupujte vedno le pri tvrdki

Logar & Kalan

v Kranju

ker tukaj je že znano, da je najboljša postrežba in da se kupi dobro in poceni. Trgovina se nahaja v lastni hiši na Glavnem trgu, in NE VEC nasproti lekarne v notarjevi hiši. Zato so cene še nižje, ker ni visokih najemnih stroškov.

FRANC GROS.

„SALONIT“

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah. Dolgoletno jamstvo jamči za izbornost kakovost. „Salonit“ je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope.

Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo.

CROBATH

Ustanovljena l. 1885
Na debelost — Na
drobno! — Domača
ljudstva domačih
čevljev in razne, a
blaga — Ceniki na
razpolago.

Manufakturno
blago vse vrste
v leni iztjeri.

Krojaški vajenec se sprejme takoj pri
K. PUCNIK, LJUB-
LJANA, Sodna ulica štev. 3.

**Najboljši — najcenejši
šivalni stroji**

EXCELLA

za rodbinsko, čevljariko in krojaško obrt.

Oglejte si zalogo pri št.

J. GOREC

LJUBLJANA

Palača Ljubljanske Kreditne banke.

Ceneno češko perje!

En kg sivega opuljenega perja Din 70, na pol belo Din 90, belo Din 100, boljše Din 120 in 150., mehko, jak puh, 200 in 225 Din, boljša vrsta 275 Din. — Pošiljatve carine prosto, proti povzetju, od Din 300 naprej, poštne prosto. Vzorec zastoj. Blago se tudi zamenja in neviče vzame nazaj. Naročila samo na **BENEDIKT SACHSEL — LOBEZ št. 159** kod PILZNA, Češkoslovaška. — Poštne pošiljke gredo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo okrog 14 dni.

Od strokovnjakov je pripoznano, da je **SPLITSKI**

cement znamka »Salona«

NAJBOLJŠI! Tovarna daje za istega polno garancijo. — Dobite ga po najnižji ceni pri

J. MENART, trgovec, Domžale.

ZIMA!

Predno nekaj kupiš, oglej si modno in manufakturno trgovino

Pod Velbom, Ljubljana

Starl trg štev. 3.

Osobito opozarjamo sl. občinstvo na naše **RUS-** in **SATEN-ODEJE** (kovtre), — **KOCE** za postelje — konjske koce — pliš in žamet za ženske jopice in obleke. — Velika izbira raznih zimskih otroških, volnenih in barhent **OBLEK**.

POSTREZBA strogo solidna. — **CENE STALNE.**

ISCE se pošena, krščanska, nad 40 let stara **SLUŽKINJA**. Oskrba in plača dobra. Ponudbe na upravo »Domoljubac« pod številko 5361.

Reja **KRAV** se izplača le, če so

dobre mlekarice

Vsestranske skušnje pa so pokazale, da so najboljše mlekarice tiste, ki jim redno polagaš

lanene tropine,

ki so priznane najbolj redilno in zato najcenejše krmilo za živino in prašiče. Prvovrstne, kemično preizkušene lanene tropine dobiš najceneje naravnost iz tovarne

Zabret in Ko, Britoi pri Kranju.

Oddajajo se v vrečah po 50 kg.

TUDI LETOS KUPUJE TVRDKA

R. LUCKMANN v Ljubljani

AHAČJEVA CESTA 10 (preje Martinova cesta)

vse vrste **ZDRAVILNIH ZELISČ, CVETJA** in **KORENIN**. Ker plačujem letos izredno visoke cene posebno za češminjevo koreninsko lubje, naj se obrne vsak, ki si želi postranskega zaslužka z nabiranjem zdravilnih zelišč na naslovno tvrdko za potrebna navodila.

POZOR! 5356

POZOR!

MERAKL

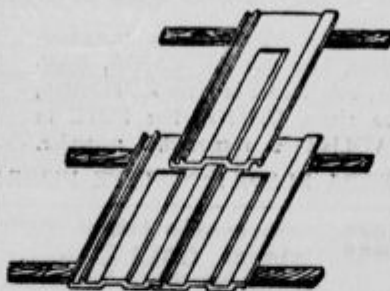
barve, črnila, lake, kif, emalle, čopiče in zajamčeno čisti tirnez najboljšje kakovosti nud.

MEDIČ-ZANKL družba

M ribor **Ljubljana** **Novi Sad**
podružnica centrala skladišče

Tovarne

Ljubljana — Medvode.

Najcenejše strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 13

prete **VIDIC-KNEZ** tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema za rezama, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Priporoča se tvrdka

R. MIKLAUC, Ljubljana

Lingarjeva ul. — Medena ul. — Pred Sklojlo

pri nakupu

**suknenega in modnega
blaga za moške obleke.**

Zahtevajte cenik ali vzorčno knjigo.

Najboljši šivalni stroji in koleša

Gritzner za rodbinsko in obrtno rabo vedno v zalogi

edino pri **Josip Petelinc**

Ljubljana. ob vodi bliizu Prešernovega spomenika.

Istotiam potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje. Galanterije in vse drobno blago.

SUKNO

kamgarn in ševjot za moške in ženske obleke, belo, pisano in rjavno platno, cefir, blačevino, tiskanino in razno manufakturno, kupite najceneje in v velikanski izbiri v novo urejeni in prezidani veletrgovini **R. Stermeck, Celje, št. 332.** — Ilustrovani cenik za čevlje, klobuke, obleke, perilo, odeje, lasostriznike, britve in tisoce drugih predmetov se pošlje vsakemu zastoj! Vzorce proti odškodnini! Trgovci engros cen!

Istotiam potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje. Galanterije in vse drobno blago.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Račun poštnege čekovnega urada v Zagrebu št. 39.080

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60.000.000.—, vloge nad K 600.000.000.—

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.